3. Svatopluk PLUSKAL

„VIAȚA FĂRĂ DUMINICI"

La 10 iunie 1934, cînd căpitanii echipelor naționale ale Cehoslovaciei și Italiei, portarii **Combi** *și* **Planicka**, *se aflau față în față la centrul terenului schimbînd fanioanele și buchetele de flori înaintea finalei campionatului mondial de fotbal, iar arbitrul Eklund se pregătea să fluiere începutul partidei,* **Svatopluk Pluskal** *avea doar 5 ani și cu totul alte griji decît... să trăiască cele mai glorioase pagini din istoria fotbalului cehoslovac.*

În schimb, mulți ani după aceea, devenind jucător consacrat, a auzit de la mulți cunoscuți cam ce fotbal se juca înainte

. . . . . .

Anii au trecut, a luat sfîrșit și cel de al doilea război mondial.

Cehoslovacia s-a înscris în preliminariile campionatului mondial al cărui turneu final avea loc în Elveția în anul 1954. Juca în aceeași grupă cu echipele României și Bulgariei. Pînă la urmă seria a fost cîștigată de Cehoslovacia, care a plecat în Elveția.

— „Mai bine am fi rămas acasă — *se destăinuie Pluskal.* — **Cel puțin am fi evitat rușinea care o să mă urmărească pînă și în mormînt".**

În Elveția, în primul meci a întîlnit echipa Uruguayului în fața căreia Cehoslovacia a pierdut onorabil cu 2—0.

A doua adversară era cunoscuta echipă a Austriei. În seara dinaintea meciului, a fost anunțată formația. Interveniseră trei schimbări. În centrul liniei de apărare fusese numit **Pluskal.**

— „În noaptea aceea n-am putut dormi. Am avut tot felul de coșmaruri, mereu vedeam o minge pe care n-o puteam intercepta. Apoi, m-am văzut jucînd deseult, iar spectatorii rideau de mine. M-am trezit ud leoarcă".

Tot ud leoarcă a ieșit și de pe teren după meciul cu Austria. Niciodată n-a trăit o deziluzie așa de mare. Echipa sa pierduse cu 5—0!... Ca niște începători. Se făcuseră de rîs.

A venit însă și ziua revanșei: la Viena în anul 1962, Cehoslovacia a învins Austria cu scorul de 6—0!

Lipsa de întîlniri internaționale, cu adversari renumiți și aplicarea sistemului WM vechi și depășit și-au spus cuvîntul în Elveția.

PRIMII PAȘI

La întoarcerea din Elveția fiecare jucător avea la ce să se gîndească. **Pluskal** *s-a întors cu gîndurile pînă în anii copilăriei...*

...Echipa de pitici „S.K. Zetna" din Zlin (astăzi Gottwaldov) nu și-a făcut niciodată de rușine clubul. În orașul fabricilor de încălțăminte, copiii nu aveau cu ce să joace. Jucau cu ghetele lor, iar **Pluskal** *își amintește cum își ascundea ghetele ca să nu le vadă mama, deoarece tălpile erau făcute ferfeniță.*

La juniori a activat doi ani. La 15 ani se dezvoltase foarte mult, era înalt, astfel că părinții nu mai prideau să-i transforme hainele. Pe teren, cunoscuții aproape că nu-l mai recunoșteau. Nici Svatopluk și nici fratele său nu mai puteau ascunde părinților faptul că jucau fotbal. Tatăl lor, cînd a aflat de la cunoscuți că băieții lui joacă într-adevăr bine, a revenit la sentimente mai bune și nu le-a mai interzis să joace.

Veni și clipa cînd Pluskal fu introdus în prima echipă. În cabina unde se dezbrăca, se întîlni cu jucători cărora cu puțin timp în urmă le ducea echipamentul la teren. Acum, îmbrăca aceleași tricouri ca și ei. Își amintește cu plăcere de timpurile acelea.

La un antrenament, **Pluskal** *auzi discuții între jucători privitoare la transferul său. Era foarte surprins și necăjit totodată, mai ales că nu știa nimic și n-ar fi dorit să-i părăsească.*

Întorcîndu-se acasă, află totul. Tatăl său aranjase să joace la echipa SVIT.

După două zile se duse la tatăl său.

— „Mi s-a spus că ai primit pentru transferul meu suma de 50 de mii de coroane".

Tatăl nu-i răspunse nimic, însă din privirea sa reieșea că acesta era adevărul.

DE LA UN 11 m ÎN... ECHIPA NAȚIONALĂ

În noua sa echipă era o serie de jucători de valoare ca: Majer, Krizak, Kocourek, Crha. În primul meci se comportă destul de bine, însă, apoi, nu reuși să țină pasul cu ceilalți astfel că fu scos din echipă.

Înaintea unui meci important cu echipa Vitkovice, îmbolnăvindu-se titularul postului, i s-a redeschis din nou ușa primei echipe. Pe atunci, în formația din Vitkovice jucau Bican și Vejvoda.

Nici nu începuse bine jocul și echipa SVIT era condusă cu 1—0 datorită golului înscris de Bican. La o infracțiune în careu, arbitrul a dictat o lovitură de la 11 m. împotriva echipei din Vitkovice.

Toți coechipierii s-au strîns în jurul lui **Pluskal** *și l-au dus la punctul de 11 m., atrăginu-i totodată atenția să nu cumva să rateze această lovitură, mai ales că era vorba de un meci decisiv în ceace privește promovarea în prima divizie a uneia din cele două echipe. Și nu le-a înșelat speranțele. A înscris un gol important. Observatorii federali, prezenți la meci, l-au remarcat și în urma raportului prezentat de acestia, a fost selecționat în echipa de tineret a Cehoslovaciei.*

— „Lovitura de 11 m. mi-a deschis drumul în echipa națională". — *spune Pluskal.*

CA SPECTATOR ÎN ANGLIA

— „Pacemu ți ne igraeș?" *(Tu dece nu joci?)*

— „Dar tu de ce nu joci?

— „Ia uje starii!" *(Sînt bătrîn).*

— „Și eu la fel!"

Cei doi care s-au îmbrățișat schimbînd aceste cuvinte, erau **Lev Iașin** *și* **Svatopluk Pluskal.** *Scena se petrecea înaintea meciului Cehoslovacia—U.R.S.S. din mai 1966. O jumătate de oră mai tîrziu,* **Pluskal** *apărea pe teren. Venise pentru solemnitatea ce avea loc cu ocazia retragerii sale din activitatea competițională. Stătea între* **Ladislav Novak** *și* **Iosef Masopust,** *puțin cam stingher cînd i s-a înmînat „Balonul de aur", cea mai mare distincție acordată celor mai buni fotbaliști cehoslovaci.*

Aici, pe stadionul Sparta, **Pluskal** *știa ceea ce nimeni nici nu bănuia măcar: că era ultimul său joc în echipa națională și că în Anglia va putea pleca numai ca spectator, în timp ce echipa reprezentativă va rămîne acasă, deoarece nu s-a calificat printre cele 16 finaliste.*

— „Am participat la trei turnee finale ale campionatului mondial ca jucător — *spune Pluskal* —, **însă cu totul altceva este cînd participi ca spectator".**

Poate și pentru faptul că **Pluskal** *s-a obișnuit ca mai mult să joace decît să privească. Totdeauna povestește cu amărăciune de situațiile în care fiind rănit, trebuia să ia loc în tribună sau pe banca rezervelor.*

Campionatul mondial a fost cîștigat de echipa Angliei

— „Cred că englezii au cîștigat pe merit. Nivelul lor de joc a crescut de la meci la meci și deoarece au jucători individuali foarte buni, au putut realiza o asemenea performanță".

Bineînțeles, cea mai mare surpriză a fost eliminarea Braziliei. Echipele Portugaliei și Ungariei au fost mai bune, astfel că dubla campioană mondială nu avea șanse.

— „Și acest lucru a fost just. Pur și simplu brazilienii n-au reușit să-și etaleze calitățile și să se concentreze în fața adversarilor. Cu toate că cunoștințele lor fotbalistice au fost de puțin superioare, ele au fost egalate și chiar întrecute de entuziasmul jucătorilor adverși, element care a lipsit partenerilor noștri din finala chiliană. Acest lucru constituie, de altfel, farmecul fotbalului. Nici odată nimic nu este sigur, nimic nu este stabilit dinainte".

ÎN STRĂINĂTATE

Nimeni, nici chiar el, nu ține o evidență a meciurilor pe care **Svatopluk Pluskal** *le-a jucat. O dată, cineva l-a întrebat prin ce țări a fost. L-au cam trecut nădușelile pînă ce a putut să le enumere pe toate.*

Pentru prima oară, tînărul Pluskal ar fi trebuit să plece în străinătate la vîrsta cînd nici nu împlinise 18 ani: în Finlanda. Mama sa îi pregătise bagajele, i-a pus și prăjituri pentru drum. Înainte de plecare, trebuia să mai susțină un meci de verificare în orașul Nitra cu o echipă locală. Cînd a ajuns la Nitra, i s-a comunicat că turneul a fost contramandat, astfel că toată deplasarea căzuse baltă.

Mai tîrziu, însă, a jucat în toate țările din Europa. Ca o ironie a soartei, în Finlanda nu a mai ajuns niciodată...

Prima deplasare în străinătate: Ungaria. Pleca cu echipa de club „SVIT" din Gottwaldov. Nu a jucat excepțional, totuși la sfîrșitul jocului și-a luat angajamentul față de sine însuși că la Budapesta trebuie să mai vină să joace, la nivelul fotbaliștilor echipelor Sparta și Ferencvaros din anii dinaintea celui de la doilea război mondial. Angajamentul și l-a respectat. În duminica aceea ploua cu găleata. Orașul era acoperit de o perdea de nori groși, iar străzile erau inundate de apă. Echipa Cehoslovaciei a abordat jocul destul de calm. Avea în fața sa gloriosa echipă a Ungariei, finalista campionatului mondial din 1954, neînvinsă de ani de zile pe teren propriu, echipa „vrăjitorilor balonului rotund", care în ultimii șase ani învinsese de șase ori echipa Cehoslovaciei, permițîndu-i să înscrie doar patru goluri.

Ca deobicei, **Pluskal** *zîmbea.*

— „După părerea mea— *spuse el în prima repriză* **— nici n-ar trebui să pierdem la diferență prea mare. Totul depinde de cine știe să... înoate mai bine. După cîte îmi amintesc, în ultimii ani nouă ne-a mers mai bine!"**

Cine știe dacă spunea serios sau în glumă. Fapt cert este că statisticienii întîlnirilor de fotbal au înregistrat cea mai mare surpriză a anului: Cehoslovacia a învins Ungaria la Budapesta cu 4—2. Aceasta se întîmpla la 20 mai 1956.

În total, **Svatopluk Pluskal,** *mijlocașul blond, înalt, cu numărul 5 pe tricou, a evoluat în 36 de țări din Europa, Asia, Africa și America.*

PENTRU PRIMA OARĂ ÎN GRECIA

Dukla *se pregătea în vederea turneului din America de Sud. Înainte de plecare trebuia să evolueze și în Grecia unde urma să susțină trei întîlniri. Toate acestea se întîmplau la începutul anului 1963.*

Echipa a plecat în Grecia a doua zi după Anul Nou, urmînd să întîlnească fruntașele fotbalului grec, întîlniri care constituiau examene serioase pentru jucătorii cehoslovaci.

„— Jucasem în compania fotbaliștilor din aproape toate țările Europei — *spune Pluskal* — **însă pe fotbaliștii greci nu-i cunoșteam".**

Nu uita că A.E.K. Atena învinsese pe Steaua roșie din Belgrad cu 2—1, iar Olimpiakos Pireu, într-un meci amical, învinsese pe F. C. Santos cu 1—0 și pe F. C. Barcelona cu 2—1.

Amatorii de fotbal din capitala Greciei abia așteptau evoluția acestei echipe despre care auziseră atîtea lucruri bune. Hotelul „Cecil", care trebuia să constituie pentru echipa Dukla o oază de liniște, devenise un adevărat furnicar de pasionați ai balonului rotund. Era și normal să fie așa. De fapt, în echipa Dukla, ei vedeau echipa Cehoslovaciei, deținătoarea locului secund de la campionatul mondial din Chile. Au urmat jocurile: victorie asupra echipelor Panathinaikos cu 1—0 și A.E.K. cu 4—0 și un rezultat nedecis (0—0) cu Olimpiakos.

CEI TREI DE ACASĂ

Oare cîți din sutele de mii de spectatori, care frecventează meciurile de fotbal cu regularitate, s-au gîndit la faptul că și jucătorii care aleargă pe gazonul verde au o serie de griji cotidiene?

— „Sîntem și noi părinți — *spune Pluskal* — **avem soții, copii și ne gîndim la cei de acasă, pe care de atîtea ori trebuie să-i lăsăm singuri în timpul deplasărilor cu echipa în cadrul campionatului sau al turneelor în străinătate, cu echipa de club sau echipa națională".**

Locuința lui **Pluskal** *se află într-un bloc nou dintr-un cartier liniștit din Praga. Pentru a putea răspunde cît mai precis la întrebările noastre, soția lui Pluskal și-a luat în ajutor o... agendă.*

— „Este aliatul meu cel mai credincios, care nu minte nici odată. De pildă în anul 1962 l-am văzut pe „tata" doar 149 zile" — *ne spune ea.*

— „Cînd juca la Praga — *continuă soția lui Pluskal* — **eram cu toții în tribună unde trăiam acea exaltare caracteristică dinaintea jocului, bucuriile și amărăciunile din timpul jocului și apoi, discuțiile interminabile după terminarea partidei".**

Mai dificil era atunci cînd echipa juca în deplasare sau în străinătate. Familia, se strîngea fie în jurul aparatului de radio, fie în jurul televizorului, susținîndu-și echipa poate mai mult decît în tribună.

— „Nu pot concepe viața fără fotbal" — *și-a notat cîndva Pluskal în agenda sa. Știind toate acestea, familia — soția fiul și fiica — a trebuit să se împace cu această idee*

MAREA PASIUNE

— „Dacă ai avea din nou 18—20 de ani și ai putea să alegi, te-ai apuca din nou să joci fotbal?". *Întrebarea aceasta i-a fost pusă lui Pluskal de un grup de ziariști.*

Gîndindu-se puțin Pluskal a răspuns:

„Fotbalul este pasiunea mea!".

Fiecare fotbalist a trăit clipe de bucurie și de decepție. Pluskal, a simțit și el pe propria-i piele, cît de trecătoare sînt sentimentele tribunelor. Însă de fiecare dată, el a căutat să analizeze de ce astăzi i-a mers jocul și de ce data trecută a avut o evoluție sub posibilități. De multe ori a căutat să se convingă singur că ar fi timpul să renunțe la activitatea competițională. Măcar pentru o lună de zile. Să nu se mai gîndească la mîncare și nici la coechipieri. Să fugă cît mai departe de acest „perpetuum mobile". Însă el știa că o săptămînă de inactivitate l-ar duce la disperare, că i-ar fi din nou dor de balanul acela afurisit, de gazonul verde al stadionului, de coechipieri. Tocmai din această cauză a ascuns doctorilor faptul că era rănit. Evita privirile bănuitoare ale medicului, rezista durerilor și căuta să nu șchioapete. Știa că odată intrat pe mîna medicilor ar fi însemnat săptămîni de repaus. Și totuși, doctorii au descoperit traumatismele și l-au obligat să se odihnească. În acel moment **Pluskal** *invidia pe cei care pășeau pe gazonul verde, era cel mai nenorocit că nu putea fi acolo.*

Radiografiile care i-au fost făcute au arătat o stare foarte serioasă, mai ales în ceace privește labele picioarelor.

— „Desigur că nenorocitul acesta umblă acum în cărucior" — *spusese medicul dînd compătimitor din cap, în timp ce cerceta radiografiile picioarelor lui Pluskal.*

— „Da de unde, ăsta joacă fotbal, în momentul de față se află în Chile și se numește Pluskal" *i se răspunse*

CEA MAI MARE CINSTE

După terminarea jocurilor din cadrul turneului final al campionatului mondial din Chile, numeroși spectatori chilieni care au apreciat jocul său frumos, i-au trimis o scrisoare prin care îl felicitau și îi făceau cunoscut că ar dori să înființeze un club de fotbal. În cazul că nu are nimic de obiectat, ar dori să-i dea numele său clubului.

Pluskal *a luat această scrisoare drept o politețe din partea celor care îi scriau și a răspuns afirmativ*

Nici prin gînd nu i-ar fi trecut că toate acestea puteau fi serioase

Acest eveniment îi aducea aminte de anii copilăriei, cînd și el era **Planicka** *sau* **Leonidas** *și de aceea își închipuia că această scrisoare trebuie să fie trimisă din partea unor copii.*

Le-a răspuns că este de acord.

Și într-o bună zi, cînd fotbaliștii cehoslovaci se aflau din nou în Chile, la hotelul unde locuia delegația cehoslovacă a sosit o scrisoare pe adresa lui **Pluskal.**

Era o invitație.

Și-a reamintit de aceia care cu ani în urmă i-au scris, și în momentul cînd a avut timp liber s-a dus la adresa indicată.

„Am fost de-a dreptul surprins" — *povestește Pluskal.*

Nu mai știam ce să cred și ce să le spun. Eu crezusem că cu ani în urmă copii voiseră să se joace..."

Cu acel prilej **Pluskal** *a aflat că clubul posedă patru echipe de fotbal în care joacă atît studenți cît și muncitori, trei echipe de baschet și fotbal în sală.*

Acolo, la Santiago de Chile există un club sportiv cu 4 echipe de fotbal, 3 de baschet și de fotbal în sală, club a cărui denumire este:

„C.D. PLUSKAL" —Club Deportivo Pluskal Santiago de Chile.

Un monument viu al veșnic tînărului „moș", optimistul **Pluskal,** *care a dat fotbalului totul.*

Traducere de V. BENKOVSCHI

Pluskal (dreapta), alături de Popluhar și Masopust, în echipa F.I.F.A. 1963